

Nieuwsbrief 9

HERFST 2016

Frisse Start, dat is de naam van het project Begeleiding Startende Leraren in de regio Noord-Holland en Zuidelijk Flevoland. De naam staat voor wat we beogen met het project: samen met de scholen een frisse, succesvolle start voor beginnende leraren in het voortgezet onderwijs creëren.

De projecten Begeleiding Startende Leraren (BSL) worden gefinancierd vanuit OCW in het kader van de ambities die geformuleerd zijn in de Lerarenagenda 2013-2020.

De BSL-projecten zijn gericht op het versnellen van de professionele groei en het reduceren van de uitval van starters. Hiertoe worden driejarige inductie-arrangementen ontwikkeld.

Bij *Frisse Start* zijn de vier Amsterdamse Lerarenopleidingen betrokken en inmiddels werken we samen met **62** scholen vanuit verschillende Opleidingsscholen. We breiden het samenwerkingsverband komend jaar in ieder geval uit met scholen vanuit het bestuur Dunamare.

In deze nieuwsbrief vindt u informatie over :

- **Aanmelding starters voor onderzoek RUG voor 29 september;** laatste ronde, laatste kans
- Icalt-trainingen, data vanaf eind september
- De trajecten 'ontwerpen van inductie-arrangementen',
 - Brief naar Stuurgroep Amsterdamse Onderwijsopgave
 - Conferentie BSL-A op 26 januari 2017
- Onderzoek Uva
 - Stress en welbevinden bij startende leraren
- Verlenging projecten BSL, ambities Frisse Start
- Samenstelling Projectgroep Frisse Start

Zie www.begeleidingstartendeleraren.nl voor meer informatie over het project BSL. Kijk bij regio Noord Holland voor specifieke informatie over Frisse Start (activiteiten, brochures, organisatie).

Wilt u reageren of heeft u vragen? Neem dan contact op met Marijke Blom: m.h.blom@vu.nl.

Met vriendelijke groet, Marcelle Hobma en Jorien Vollaard, projectleiders Frisse Start

Onderzoek RUG, laatste ronde, aanmelden voor 29 september 2016

Onderzoek Rijksuniversiteit Groningen: In het kader van het BSL-project doet de RUG onderzoek naar de ontwikkeling van startende leraren. Starters worden jaarlijks geobserveerd met het ICALT-instrument en daarnaast vullen leerlingen en starters een digitale vragenlijst in. Scholen die starters laten deelnemen, ontvangen 2000 euro. Inmiddels nemen **1700 starters** deel aan dit onderzoek.

Aanmeldingen voor de laatste ronde: Dat kan tot 29 september 2016. De starter is zelf verantwoordelijk – na het ontvangen van informatie via de contactpersoon van de school- voor de aanmelding bij de RUG. DUO/OCW checkt de gegevens van de aangemelde starter, in oktober worden de definitieve deelnemers én vergoedingen aan de scholen vastgesteld.

ICALT-trainingen; data open aanbod

In 2016-2017 organiseren we een open aanbod voor Icalt 1, 2 en 3. Dat gebeurt op **donderdagmiddag van 13.00 – 17.00** in het Metropolitan-gebouw van de VU in Amsterdam.

2016	Icalt 1	Icalt 2	Icalt 3
13 oktober		✓	
10 november		✓	✓
8 december	✓	✓	
2017	Icalt 1	Icalt 2	Icalt 3
19 januari		✓	
9 februari	✓	✓	
9 maart		✓	✓
18 mei		✓	
15 juni		✓	✓

Minimum aantal deelnemers, communicatie, trainingen op locatie

Het minimum aantal deelnemers is **10** personen voor Icalt 1 en 2 en **18** personen voor Icalt 3.

Twee weken voor de uitvoeringsdatum wordt besloten of de training doorgaat en worden degenen die zich hebben opgegeven nader geïnformeerd.

Bij voldoende deelnemers organiseren we de trainingen ook op locatie.

Voor meer informatie of aanmelding kunt u terecht bij Marijke Blom: m.h.blom@vu.nl en via onze [website](#).

Flankerend onderzoek UvA, stress en welbevinden bij starters

Het uitvoerende onderdeel van het onderzoek is afgerond. Er hebben 30 leraren deelgenomen aan de pilot en 85 leraren aan het hoofdonderzoek. Alle deelnemende starters hebben inmiddels een rapportage ontvangen. Het komend jaar staat in het teken van de analyse, het bespreken van de bevindingen met deelnemers aan de BSL-trajecten en het publiceren van de eindrapportage.

Hieronder alvast een aantal voorlopige bevindingen:

- De verschillen tussen de starters zijn groot én per persoon is er per week sprake van verschillen
- Gemiddeld scoren ervaren leraren (2-5 jaar) hoger op stress en lager op welbevinden dan minder ervaren leraren (0-2 jaar)
- Een driejarig begeleidingsprogramma: het merendeel geeft aan dat het programma 1 jaar duurt, iets minder mensen zegt 2 jaar, een klein aantal zegt drie jaar, 5 mensen zeggen “weet ik niet” en 1 persoon zegt “er is geen begeleiding”
- Wordt er rekening gehouden met het starter zijn: de meerderheid zegt ‘ja’ en ongeveer 15% zegt ‘nee’ (of ‘weet ik niet’)
- Tevredenheid over het begeleidingsprogramma: het merendeel is tevreden, iets minder mensen scoort ‘gedeeltelijk’ en een klein deel is niet tevreden

Meer informatie volgt!

Vormgeven van driejarige inductie-arrangementen voor startende leraren

In juni 2015 zijn we in **Noord Holland Noord** een pilot gestart voor het traject ‘ontwerpen van inductie-arrangementen’. We hopen dit jaar 2 tot 3 nieuwe trajecten te starten. Het traject is gericht op leidinggevend, begeleiders en HRM’ers. De samenwerking tussen deze actoren is een voorwaarde gebleken voor het succesvol ontwikkelen en implementeren van inductie-arrangementen. Zie nieuwsbrief 8 voor een de trajectbeschrijving en de [website](#) voor verslagen van bijeenkomsten.

BSL-Trajecten Ontwerpen van Inductie-Arrangementen Overzicht deelnemende scholen				
Aantallen	BSL-NHN 2015-2016	BSL-ROSA 2015-2017	BSL-Amsterdam 2016	BSL-Zaam (1) 2016-2017
1	Martinus College	Herbert Vissers College	Esprit-Berlage	Huygens
2	Jan Arentsz	Haemstede Barger	Esprit-Cartesius	Over-IJ
3	Copernicus	Alkwin Kollege	Esprit-4e Gymnasium	Rosa
4	OSG-West Friesland	Herman Wesselink	MSA-MLA	Iedersland
5	RSG Enkhuizen	Amstelveen College	MSA-MCO	Meridiaan
6	Huygens	Panta Rhei	MSA-IKVO	Sweelinck
7	Trinitas College	SG Thamen	MSA-Metis	Bernard Nieuwentijt
8	De Dijk	Veenlanden College	Cygnus	Apollo
9		Mendel College	Spinoza Lyceum	Hoogeland
10		Wellant College Aalsmeer	St. Ignatius	Gerrit van der Veen
11		Keizer Karel College	St. Nicolaas	
12			CSB	
13			OSB	
14			Orion College West	
15			De nieuwe Havo	
16			Calandlyceum	
17			Caland 2	
18			IJburg	

BSL – Amsterdam op 19-09, S.HRM en de VO-raad, Conferentie op 26-01-2017

Begin juni hebben de projectleiders van BSL-Amsterdam een notitie gestuurd naar de stuurgroep Amsterdamse Onderwijsopgave om te rapporteren over de voortgang, de voorlopige opbrengsten en de knelpunten die we tegen komen bij het ontwerpen van inductie-arrangementen. Zie [website](#).

Op 19 september was de vijfde bijeenkomst met BSL-Amsterdam. Bas de Wit van de VO-raad heeft daar een toelichting gegeven op het belang van S.HRM bij het realiseren van de ambities op het terrein van verhoging van de onderwijskwaliteit én de kwaliteit van de medewerkers. Centraal daarbij het AMO-model waarbij een relatie gelegd wordt tussen HR-beleid en leiderschap gericht op het bevorderen van bekwaamheden (Ablities), motivatie (Motivation) en de mogelijkheden (Opportunities) van medewerkers met als resultaat 'professioneel gedrag' dat leidt tot opbrengsten voor zowel medewerkers, organisatie als leerlingen. Tegelijkertijd geeft het concretiseren van die gewenste opbrengsten ook invulling aan het gewenste professionele gedrag. Vanuit meerdere scholen kwam het pleidooi om te starten met definiëren van de gewenste opbrengsten en het daarbij passende gewenste gedrag.

Tijdens de bijeenkomst werd het creëren van mogelijkheden om daadwerkelijk te leren (individueel, met collegae, teams) als een groot knelpunt benoemd. Het ontbreekt nu aan tijd, ruimte en middelen. Opgemerkt werd ook dat er sinds de Nieuwe Wet op Onderwijstijd meer ruimte is om die mogelijkheden wel te creëren; creativiteit en anders denken zijn nodig om dat ook te benutten. Voor een verslag van de bijeenkomst verwijzen we naar de [website](#) en voor meer informatie over S.HR naar de website van de VO-raad.

Op 26-01 sluiten we het traject BSL-Amsterdam af met een conferentie voor een groot publiek.

Professionele Leergemeenschappen, laatste jaar

Het project Professionele Leergemeenschappen (PLG) is gestart in 2014 en gaat het laatste jaar in. Bij PLG Alfa en PLG Alfa-Gamma zijn nog beperkt plaatsen beschikbaar. Voor de PLG Bèta en de PLG Gamma is de inschrijving inmiddels gesloten.

Voor informatie of aanmelding kunt u terecht bij Marijke Blom: m.h.blom@vu.nl

Verlenging regionale projecten Begeleiding Startende Leraren

In de oorspronkelijke opzet zou het project duren van 2013-2017. In het voorjaar van 2016 is besloten om de einddatum te verlengen tot eind augustus 2019. Ook werd de mogelijkheid geboden om—in beperkte mate— extra financiële middelen aan te vragen. Vanuit Frisse Start willen we van deze mogelijkheid gebruik maken en hebben we een bijgesteld activiteitenplan en een bijgestelde begroting ingediend. Hieronder een samenvatting van de ambities en de voornemens

Ambitie Frisse Start

- In 2017 hebben opleidingen en scholen in onze regio een gezamenlijke visie ontwikkeld op de totstandkoming van een doorlopende leerlijn voor starters, op goede condities en inductiearrangementen voor starters én op de professionalisering van begeleiders

Continueren van de huidige activiteiten

1. Icalt-trainingen (1, 2 en 3) door open aanbod en aanbod op locatie, *Kwantitatief streven 2019:*
 - 500 deelnemers aan Icalt-1 (in juli 2016 hadden we in het totaal 290 mensen geschoold)),
 - 400 deelnemers aan Icalt-2 (juli 2016 - 150)
 - 200 deelnemers aan Icalt-3 (juli 2016 - 15)
2. Traject 'ontwerpen inductie-arrangementen' *Kwantitatief streven 2019:*
 - 90 scholen die deelgenomen hebben (in juli 2016 waren dat 48 scholen)
3. Contactpersonen voor de scholen

Ontwikkelen van nieuwe activiteiten:

4. Masterclasses' op Icalt-onderwerpen- de complexe pedagogische didactische vaardigheden voor startende én ervaren docenten (begeleiders). *Kwantitatief: streven 2019:*
 - 300 deelnemers per jaar, 1000 deelnemers in periode 2016-2019
5. Bijeenkomsten op de lerarenopleidingen voor alle geledingen en structureel overleg
6. intensiveren contacten met stuurgroep Amsterdamse Onderwijsopgave, de VO-raad, OCW en ..
NB: net als bij de lerarenopleidingen willen we—in het licht van de eerste ambitie- een bijdrage leveren aan het gesprek over 'het creëren van loopbaanpaden', 'een systematische aanpak van professionalisering na diplomering' en de benodigde ontwikkelactiviteiten.

Samenstelling projectgroep Frisse Start

In 2015-2016 hebben we gewerkt met een projectgroep en een aparte groep die verantwoordelijk was voor de trainingen. Om de afstemming tussen de trainingen én het ontwerpen van inductie-arrangementen te bevorderen werken we in 2016-2017 met één projectgroep. De groep bestaat nu uit 6 vertegenwoordigers uit het scholenveld, 4 vertegenwoordigers uit de opleidingen en 2 personen die zowel bij het veld als de opleiding betrokken zijn. Natasja Maas (UvA-ILO) heeft de plaats ingenomen van Frederike Westera. In een volgende nieuwsbrief informatie over het onderzoek dat Natasja deed naar de mate waarin scholen de kracht en expertise van starters benutten.

Bronnen

Zie Nieuwsbrief 7 en 8.

Klik [hier](#) voor het Inspectierapport met de uitkomsten van onderzoek naar de tevredenheid van starters over de lerarenopleidingen. In het voorwoord een pleidooi voor een systematische aanpak van professionalisering na diplomering!